

कामगार संघटना संयुक्त कृति समितीच्या निर्मळ समितीने ११ ऑक्टोबरच्या महाराष्ट्र राज्यघ्यापी सार्वत्रिक संपाची हाक रद्द केली ही अत्यंत खेदाची गोष्ट आहे. निर्मळ समितीचा हा निर्णय राज्यभरच्या सर्व धंद्यातील कार्यकर्त्यांना धक्का देणारा आहे. या पाघारीच्या निर्णयातून ट्रेड युनियन चळवळीतील त्रिशोषातः नेतृत्वाच्या पातळीवरील कपकृतपणा ठळकपणे व्यक्त होतो. संघटनात्मक कपकृतपणाची ही परिस्थिती ट्रेड युनियन चळवळीच्या पायाभूत असलेल्या कामगार, कर्मचारी, ग्रापीण श्रमिक कार्यकर्त्यांनी गंभीरपणे घ्यानात घेतली पाहिजे व ही परिस्थिती बदलण्यासाठी स्वतः क्रियाशील झाले पाहिजे.

महागाई भडकवणारे सरकारचे आर्थिक धोरण, भांडवलदार वर्गाचे ब्रेड्ट वर्तन, एकंदरीने शासनाचा कामगारविरोधी रोल व दडपशाहीचे धोरण याविषय निषेध निदर्शने करण्यासाठी, श्रमिक विरोधी शक्तींना बजावण्यासाठी व कामगार वर्गाच्या राज्यभरच्या शक्तींना जागृत, संघटित व संकलित होण्यास बालना देण्यासाठी हे राज्यघ्यापी संपनिदर्शन इंटकव्यतिरिक्त सर्व ट्रेड युनियन संघटनानी योजले होते. ११ ऑक्टोबर सार्वत्रिक संपाच्या हाकेला प्रतिसाद वाढत होता. संप संघटित करण्यात जातीने पुढाकार घेणा-या कार्यकर्त्यांच्या बैठकाना उपस्थिती वाढत होती. शासकीय कर्मचारी व बरेच कर्मचारी यासारखे काही विभाग त्यांच्या स्वतःच्या जाणीवेच्या व संघटनात्मक परिस्थितीमुळे या कृति सामील होण्यात काही अडथळे होते तरी कापड धंद्यासकट इतर सर्व उद्योगात ११ ऑक्टोबरच्या घोषाणीची वाढती साथ होत होती. या निदर्शनाच्या तयारीच्या कृमात ठाण्याला व धुळे जिल्ह्यात शहादा येथे पोलीसांनी कामगार शेतमजुरांवर नियुण दडपशाही केली, पण त्यापुढे दखून न जाता उलट अधिक जोरकस व मोठ्या संख्येने निदर्शने करून श्रमिक सपुदायांनी दडपशाहीस प्रत्युत्तर दिले व ११ ऑक्टोबरची तयारी अधिक जोमाने चालू ठेवली. पुढीलच्या माध्यमिक शिक्षक संघटनेने शिक्षण संस्थांना ११ ऑक्टोबरला सार्वत्रिक संप आहे हे लक्षात घेऊन परिक्षांना कार्यक्रम ठरविण्याच्या सूचना दिल्या. या पार्श्वभूमिवर ११ ऑक्टोबरचे संपनिदर्शन रद्द करण्याचा निर्णय महाराष्ट्र राज्यातील श्रमिक आंदोलनाच्या पुढे चाललेल्या चालीला बळसा देणारा ठरत आहे.

कामगार संघटना संयुक्त कृति समितीची स्थापना व राज्यघ्यापी सार्वत्रिक संप करण्याचा निर्णय, देशातील बिडडणा-या आर्थिक राजकिय परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर कामगार वर्गाचे आपल्या संघटित सामर्थ्याने या परिस्थितीत हस्तक्षेप केला पाहिजे या भूमिकेने पुढे आला होता. निवडणुका जाहीर झाल्यानंतर सुद्धा कोणत्याही पक्षाचे सरकार आले तरी कामगार वर्गाला स्वतःचे संघटित सामर्थ्य वाढवून लढावेच लागणार, या कामगार कार्यकर्त्यांच्या मनात सार्वत्रिक असलेल्या विचाराने त्या निर्णयाला ठामपणा

आला होता. ट्रेड युनियन संघटनांच्या पुढा-यांनी परिस्थितीची गरज ओळखून संपनिदर्शनाची हाक दिली होती व हे संपनिदर्शन कामगार समुदायांच्या स्वतःच्या जागृतीची व सिद्धतेची एक प्रकारे चांचणी ठरत असते. परंतु निवडणुका जाहीर झाल्या नंतर निवडणुकांच्या राजकारणाची व्यग्रता नेतृत्वाला ग्रासू लागली आणि हे पाऊल यशास्वी करण्याचे बाबतीतील त्यांचे लक्षात दिले जाऊ असे म्हणणे भाग आहे. त्यामुळे हा वळसा पडत आहे. निर्मळ सपितीने अधिक तयारीसाठी अक्धी घेतला असता तरी समजण्यासारखे होते. परंतु सार्वत्रिक संपाची हाक रद्द करण्याची भूमिका घेतली यामधून या निर्णयामागचा त्रिवार स्पष्ट होतो.

शासनाचे आर्थिक धोरण आणि एकंदरीने कामगारविरोधी व दडपशाहीचे धोरण यामध्ये निवडणुकांच्या निकालातून कांहीही इष्ट जनताभिमुख फरक पडणार नाही हे प्रत्येकाला उघड दिसत आहे. स्थिर राज्य निर्माण करण्याचेही सामर्थ्य राज्यकर्त्या वर्गाच्या कौणत्याही पक्षात नाही हेही तितकेच उघड आहे. श्रमिकांना स्वतःला संघटित होऊन, स्थानिक, राज्यव्यापी व देशव्यापी प्रमाणावर आपले संघटित सामर्थ्य संकलित व एकसूत्र करून, जागृत व राजकियदृष्ट्या जाणत होऊन स्वतःच्या जीवनाच्या रक्षणासाठी व देशाची आर्थिक राजकिय सृष्टे स्वतःच्या हातात घेण्यासाठी सिद्ध व्हावे लागणार आहे. या दिशेने देशातील त्रिघटती परिस्थिती रेटते आहे. परिस्थितीचे हे आव्हान स्वीकारण्याचे निशाण एक प्रकारे महाराष्ट्रातील कामगार वर्ग शहरांतूनच नव्हे तर खेड्यापाड्यातून, साखर कारखाने, मळे, राजगारहमीची कामे या सर्वांपर्यंत उभारणार होता. परिस्थितीत आव्हान तसेच तैवत रहाणार आहे. महाराष्ट्रातील ट्रेड युनियन पातळीवर आपआपल्या कामाच्या जागी संघटित असलेला जवळजवळ सर्व घंटातील शारिरीक व बौद्धिक श्रमिक त्या आव्हानाकडे कानाडोळा करू शकत नाही किंवा ते आव्हान टाकू शकत नाही. ते आव्हान स्वीकारण्यासाठी स्वतःची सिद्धता केलीच पाहिजे. आपल्यातील तसेच आपल्या पुढारीपणातील उणीवा दूर करून कामगार वर्गाच्या वर्गीय एकजूतीला बळकटी आणण्यासाठी पाकळें उचलली पाहिजेत. आपल्या जीवनाचे रक्षण करण्यासाठी व आपले जीवन सुधारण्यासाठी मांडवळदार वर्गाच्या मुजोरीवर व शासनाच्या शोषाणधार्जिणीपणावर, कामगारविरोधी वृत्तीवर, प्रुष्टाचार दप्तरदिरंगाईवर मात करू शकणारे, श्रमिक जनतेचा प्रत्यक्षा अधिकार प्रस्थापित करू शकणारे सामर्थ्य ठिकठिकाणी, व संबद्ध राज्यपातळीवर उभे करण्यासाठी कामगारांनी व कामगारांतील पुढारलेल्या विभागांनी जापाट्याने पाकळें उचलली पाहिजेत. देशातील अरिष्ट परिस्थिती मौलिक परिवर्तनाची मागणी करत असताना कामगारवर्गादी कष्टकरी शक्तींनी पुढाकार घेण्याची सिद्धता केली नाही तर पुत्रिकांती देशाच्या मानगुटीला बसते हा घडा लक्षात ठेवून आपल्या हालवालींचा वेग कामगार, ग्रामीण गरीबादी कष्टक-यांनी वाढविला पाहिजे.

राज्यव्यापी सार्वत्रिक संपाच्या घोषाणेचा विजय असो. सार्वत्रिक संपाची तयारी चालू ठेवा व पक्की तारीख ठरविण्यासाठी राज्यव्यापी परिषद संघटित करा. या प्रकारच्या आंदोलन उभारणीच्या मागतील वैचारीक संघटनात्मक अर्थकडे दूर करा. संसदीय निवडणुकांमुळे आपली वर्गीय एकजूट विस्कळीत होऊ देऊ नका.